

Zpráva o mapovací expedici Via exulantis 29.6.-3.7.2020

Jáchym Pantálek

Mezi sedm dlouhodobých projektů patří Via exulantis. Aby bylo možno projekt dále realizovat, musel Moravian podniknout mapovací expedici, která zajistila informace nutné pro přesné stanovení trasy. Díky finanční podpory ze strany městyse a ochotě členů Moravianu a ostatních partnerů projektu, se mezi 29.6. a 3.7. 2020 konala zmíněná expediční cesta.

Přípravy na ni začaly už v loňském roce, nejprve bylo nutno stanovit trasu, která se měla prověřit v terénu. Na jejím základě pak byly vytištěny mapové listy pro jednotlivé úseky trasy. Podařilo se oslovit řadu příznivců projektu ze zahraničí a konečně také sestavit expediční týmy, rozdělené do tří vozů a vybavené čtyřmi bicykly. Společnými silami se nám povedlo dostat projekt do bodu, kdy mohla předposlední červnový den výprava vyrazit ze Suchdola. Kvůli letošním pandemickým událostem se celé přípravy značně komplikovaly a do posledních dnů nebylo jisté, zda se expedice bude moci uskutečnit. Proto si jistě všichni její členové toho pondělního rána hluboce oddychli, když se rozezněly motory našich vozidel a ty se daly do pohybu, směrem na Zlaté Hory.

Právě z tohoto hraničního města se po vydatném obědě jednotlivé týmy vydaly mapovat své úseky. Tým číslo jedna, tvořený řidičem Ivanem Lamprechtem a cyklisty Danielem Říčanem a Horstem Schinzelem nejprve prozkoumal město Glucholazy a pak už vyrazil směrem do Nysy. To týmy číslo dva a tři (Kuc+Měsíček, Lipový+Pantálek) nejprve společně dojely do Nysy a po cca 50 kilometrech se měly potkat v Zabkowicach Slaskich, poté co prověří jižní a severní variantu trasy. Posádky automobilů projížděly okolí a zjišťovaly možnosti ubytování a turistického vyžití, cyklisté pak ověřovali konkrétní průběh trasy přímo v terénu. To se ukázalo jako opravdu důležité, jelikož realita se od mapy místy velmi lišila. Ačkoliv během jízdy samotné nepršelo, zůstalo po vydatném dopoledním dešti po cestě mnoho památek ve formě rozbahněných silnic a kaluží o několika metrech čtverečních. Za takových podmínek dojely všechny týmy do Zabkowic, které se staly místem pro společný nocleh v katolickém Domu rekolekcyjnym. Z prvního dne expedice v nás zůstaly hluboké dojmy z reality slezského venkova. Malebné vesnice, které jsou si navzájem tak podobné, často nedisponují žádnou možností noclehu, vždy se v nich ale nalézá alespoň malá prodejna potravin. Nezbytný je zde také kostel a případně fara, velmi často také rozbořené zbytky "poněmeckých" domů. V době naší expedice v Polsku vrcholil ostrý předvolební boj dvou prezidentských kandidátů. Právě politické bannery umístěné na plotech většiny domů byly v některých vesnicích jedním z mála důkazů toho, že se nacházíme v 21. století, jelikož jejich fyzický stav tomu mnohdy neodpovídal.

Druhý den se díky zářícímu slunci zcela lišil od toho předchozího. Krátce po probuzení naše výprava navštívila Zabkowický oddíl PTTK, kde nám naši polští přátelé poskytli cenné informace i příslib pomoci při realizaci projektu. Profesionalita pana Organyszaka a Piaseckeho, která bude zajisté velmi přínosná, se během našich setkání ukázala několikrát. Poprvé když nás provedli po svém městě a velmi zajímavě o něm vyprávěli. Obohaceni o důležité poznatky jsme se po technické pauze vydali do Svídnice. Cílem pro nás byl hlavně tamější evangelický Kostel míru a také historické centru města se ukázalo velice zajímavým. Jednotlivé týmy pak vyjely ze Svídnice na své úseky. Trasa nás zavedla do velice zajímavé krajiny kolem řeky Bobr a sudetských pohoří, odkud se naskytly hezké výhledy na masiv Krkonoš. Turisticky se jedná zřejmě o nejhodnotnější část trasy, jelikož relativně obstojné se zdají být i ubytovací možnosti. V Jelení hoře, kde naše denní snažení skončilo, je k dispozici nespočet možností k ubytování či k návštěvě historických a kulturních zajímavostí. O tom nás přesvědčil i pán Mateusiak z jelenohorského oddílu PTTK, který se zdál být našim projektem nadšen a za svůj oddíl přislíbil pomoc. Schůzka s ním proběhla ve středu, kdy jsme už pokračovali v cestě dále na západ.

Opět se všechny tři týmy vydaly na cestu a opět se často zastavovaly, aby prověřily situaci na trase. Jak jsme pokračovali proti proudu Bobru, měnilo se jeho údolí do podoby kaňonu a narazili

jsme na několik přehrad. Ty jsou hojně využívány pro rekreaci, tudíž v této oblasti také není nouze o ubytování. V tento parný letní den pak chladná voda poskytla příjemné osvěžení, tolik potřebné po místy těžko schůdné cestě. Stejně jako na zbytku trasy jsme i v těchto oblastech mohli shlédnout několik historicky zajímavých míst, nejčastěji hradů či zámků. Naše zraky se však upínaly k místu neméně významnému, zejména kvůli duchovní povaze Via exulantis. V Grabiszycach stojí bývalá bratrská modlitebna, která svým chátrajícím stavem spěje k pomalému zániku. Naštěstí i zde žijí lidé, jimž není osud jejich okolí lhostejný a snaží se budovu zachránit. Právě navázání kontaktů s takovými osobami bylo jedním z cílů expedice. Grabiszyce se pak staly jakýmsi výchozím bodem pro následující dva dny. Z nich totiž naše tři týmy ve čtvrtek vyrazily směrem na Herrnhut a do nich se také večer vrátily. Týmy číslo dva a tři prověřovaly dvě varianty vedení trasy, z nichž se ukázala jako schůdnější ta, krátce vedoucí přes české území. Místem setkání všech týmů se pak stala německá Leuba, odkud jsme společně dojeli do Herrnhutu, cíle moravských exulantů a v dnešní době i poutníků. V Německu pak proběhla i malá oslava narozenin našeho milého přítele Horsta, jenž se však ještě toho večera od zbytku výpravy odpojil a způsobem jemu vlastním pokračoval v putování do Mnichova.

Pátečního rána se tak personálně ochuzená výprava vydala zpět domů. Po cestě nás však ještě čekala důležitá schůzka v Pilawě Górnej s tamějšími sympatizanty Via exulantis z řad vedení města a také příjemná procházka s historikem Arnoldem Kordasiewiczem po důležitých lokalitách Pilawy. I tato setkání nám dala jistotu, že na polskou stranu se ve spolupráci můžeme spolehnout.